

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 3 frt — kr.
Félévre 1 > 50 >
Negyedévre — > 75 >
Egyes szám ára 6 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(Népies kiadás.)

Szerkesztői iroda

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratok vissza nem adat-
nak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek
föl.

Megjelen vasárnaponként.

Elernyedttársadalom.

Pécs, 1899. augusztus 4.

(→) A végén járunk azoknak a dicső események félszázados évfordulójának, melyek ezernyolcszáznegyvennyolcat a népek hajnalcsillagává, Magyarország megváltásának esztendejévé tették. A végén járunk mindazoknak az ünnepeknek, melyeket ily események félszázados évfordulójakor bármely nemzet is rendezni szokott, ha csak megéri az évfordulót. Még csak október hatodikát kell megünnepelnünk és akkor elmúlt fölöttünk egy félszázad, mely félszázaddal előbb félistenek támadának s harcoltak és hulltak el a magyar szabadságért.

És ha visszatekintünk egy félszázaddal előbb, látni fogjuk, hogy mindama dicső eseményeket, melyek akkor történtek s melyek félszázados évfordulóját most ünnepejük, a társadalom készítette elő. Az előrehaladó társadalom letörte a maradi politikát és a társadalom jelszavait dobta ki a politika világpiacára s társadalmi uton készítette elő azt a harcot, mely azután politikailag szervezve meghozta a népek szabadságát, egyenlőségét, testvériségét s meghozta a magyarnak is a szabadság vérrózsáit.

És ha ma nézzük azokat a megemlékező ünnepeket, melyekkel a magyar szabadságharc félszázados évfordulóját megünnepeli a magyar, ismét csak azt látjuk,

hogy ezeket is a társadalom készíti elő és viszi végbe. Az uralkodó politika távol tartja magát tőlük és csendes egyhangúsággal nézi, hogy mikép ünnepli a társadalom azokat az eseményeket, melyek annak idején az erőteljes társadalom előrehaladása által levert konzervatív politikán épültek föl s melyek életet, azaz hogy a megélésre alkalmat adtak annak a politikának, a mely azóta uralkodik és kormányoz, de nincs bátorsága azokat az eseményeket megünnepelni, melyeknek létét köszönheti.

De a mai társadalomnak nincs ereje már ahhoz, hogy a politikát, mely megint csak a konzervativizmus bilincseiben selymődik, fölrazná, lábra állítaná és odavinné hódolatra azok elé a nagy események elé, melyek az életre alkalmat adtak neki. Az uralkodó politika khinai fallal zárja el magát minden nemzeti ünnep elől s ha a társadalom lelkesedése oly elementáris erővel tör is ki, mint a Petőfi-ünnepen történt, akkor is csak lehetőleg jelentéktelen módon képviselteti magát a nemzet ünnepe, de még azért itt is kiveszimágának azt a jogot, hogy hivatalos tósztot mondhasson s e tószttban megmentse magát a rebellizmus esetleges látszatától loyaltásának elsőként való hirdetésével.

A mint elernyedttársadalom országos dolgok intézésében, úgy elernyedttársadalom helyi, a városi ügyek vezérlésében is. Itt is a politika konzervativizmusa vezet; a hivatalos ósdi hagyomány uralkodik a vá-

rosok kormányzásában, tanácsban, közgyűlésben egyaránt és a társadalomnak nincs ereje hozzá, hogy a rozoga lábbon álló ósdi politikát arra az utra terelje, mely a közérdeknek minden tekintetben hasznára lenne.

Eklatáns példa erre Pécs város társadalmának működése, ha e működés arra irányul, hogy a toronyalatti politikának káros következményeitől megmentse e város lakóit.

Mindenekelőtt ez a társadalom mindig későn ébred föl; mindig későn jön öntudatra s csak akkor mentene már valamit veszélyeztetett érdekeiből, mikor a feje fölött már ég a ház.

Ime itt van a házbérkrajcár-adó ügye. Mondhatni, hogy egész forradalmi hangulat van a házbérkrajcár miatt a városban. Még a tisztviselők is elégedetlenkednek, kiknek fizetésjavítására szavazta meg ez adót a közgyűlés s elégedetlenkedik az egész város, úr és pór, szegény és gazdag, kereskedő és iparos, munkás és napszámos egyaránt. S közben pedig a konzervatív politika huzavonája csak elmérgesíti a dolgot; a tisztviselők türelmüket vesztve várják, mikor lesz hát bevezetett tény az ő fizetésjavításuk; a polgárok pedig még mindig reménykednek, hogy eredménye lesz harcuknak, mert hát a házbérkrajcár-adó szedését fölfüggesztették és a torony alatti politika a kétségek Scyllája és Charybdise között hanykódik, hogy mit is csináljon,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Denise.

— Igaz történet. —

Nagy orvos az idő.

Denise gyógyíthatatlannak hitte a sebet, melyet az első csalódás keserve ütött fiatal szívében.

És Denise szívének sebet mégis behegeszté a napok múlása, az emlékezetnek lassu halaványodása.

Sokáig tartott a gyógyulás. Hisz boldog ábrándjainak egéből nagyon mélyre kellett hullnia s gyermeteg rajongásának röpke szárnyait e hullás eltördöste mind.

Armandot nem köté a hűség esküje Denisehez. Szerelemről soha nem volt szó közöttük. Egész történetük csak az, hogy Armand vonzalmat érzett a gyermek leányhoz, gyönyörrel szemlélte az első ifjúság búbáját arcán s lenge termetén, élvezettel tekintett égszin szép szemének mosolygó tükrébe s elragadta Denise élénk szelleme, örök vídámága.

A leány pedig álmának hősét, szívének eszményképét vélte megtestesülve látni Armandban és szerette őt azzal az áhitatszerű szerelemmel, mely a fiatal leányszív meny-

nyei adománya s melynek a titokzatosság a jellege.

Armand egy szép napon vőlegény lett. Nem a Denise vőlegénye. Denise különben is még gyermek volt. Armand vőlegénye lett egy más leánynak, ki a legkivánatosabb parthiek hírében állott. Érdekházasság volt az egész, melyhez a szívnek semmi köze.

Az eljegyzés hire lesujtá Denise-t. Pedig tán soha sem gondolt még arra, hogy Armandnak ő legyen a menyasszonya. Denise szeretett csupán s a ki szeret, az nem gongolódik.

És mégis csalódottnak érezé magát és érzett szívében sajgó mély sebet, melyről azt hitte, hogy meg nem gyógyul soha.

De hát az idő megtanít feledni és a ki feledni tanul, vigasztalódik is.

Igy történt Denisenél is.

Az első bál, melynek izgalmai annyira átalakítják a fiatal leány lelki világát, elszoktatta arról, hogy Armandra gondoljon. Az eszmény képe lassanként elmosódott szívében. Egy ideig úr maradt utána, hanem aztán Armand helyét új alak foglalta ott el. Más alak egészen, egy olyan ifju csábos alakja, ki Denise-t szívből igazán szerette.

Szerencsés körülmények gyorsították a két szerető szív egyesülését. Boldogan vevék magukra Hymen rózsálcáit s Denise keblében a régi szerelemnek nyoma sem maradt.

Midőn egy izben Denise férje karján haladt az utcán, Armanddal találkozott.

— Nézd meg jól, szóló férjéhez, — ez volt az én gyermekkori eszményképem.

— És nem remeg a szived, ha őt látod?

— Nem!

Valóban nem remegett.

Denise-t az orvos fürdőre küldte. Férje nem kísérhette el, hivatalának gondjai a fővárosban tartották vissza. A fiatal asszonynak egyedül kellett oda mennie.

A fürdői élet vig zajához nem illett Denise borongó hangulata. Férjétől távol idegenül érezte magát s bár naponta irt s naponta kapott férjétől levelet, mégis nagyon, de nagyon vágyott haza.

Szerette és kereste a magányt. Ismerősei csak nagy ritkán birhatták reá, hogy részt vegyen egy-egy kirándulásban.

Egy ily kirándulás alkalmával a társaságban találta Armandot is.

Denise szíve most sem remegett. Még akkor sem, midőn Armand udvariasan karját nyujtá s vezetőjeül ajánkozott. Elfogadta Armand karját minden utógondolat nélkül s midőn az ifjut beszélni hallá és midőn ez a multról emlékezett meg, Denise valóban nem érzett szívében hevesebb lüktetést. Előtte a mult nem volt egyéb gyermeces ábrándnál.

hogy a kecske is jóllakják s a káposzta is megmaradjon?!

Pedig hát korán sem kellene ily izgalomnak, ily elégedetlen hangulatnak lennie, ha a társadalom a sarkára áll annak idejében és odakiáltja a toronyalatti politikának, hogy eddig és ne tovább! Akkor nem rendelkezett volna ez a politika rólunk — nélkülünk és nem lett volna aktuális az a róka, melyről két bőrt nyúznak le.

A házbérkrajcár-adó közgyűlési tárgyalásakor alig emelkedett hang az ellen. Mindenki a nemes célt nézte, hogy egyszer valahára Pécs város tisztviselőinek olyan anyagi helyzete legyen, a milyen Pécs méltóságához illik. Ha póttadó-emelés révén javasolta volna a tanács a fizetések rendezését, bizonyára azt is megszavazta volna a közgyűlés. De a tanács a népszerűsége is néz ám és irtózik a póttadó-emeléstől, amit különben így is, úgy is nemsokára megint csak emelni kell.

Nos hát az elernyedtt társadalom ekkor mélyen aludt. Nem volt senki, aki fölírta volna álmából és kimutatta volna előtte, hogy mi lesz a házbérkrajcár-adó következménye?! Aludt egészen addig, míg a belügyminiszter jóvá nem hagyta a házbérkrajcár-adót.

Erre aztán fölébredt. És mint a gyerekek, akit fölébredtekor megijesztenek, elkezdett sirni, siránkozni. Kereskedők, iparosok jártak fűhöz-fához, de persze minden későn volt már. Akkor kellett volna protestálni, mikor még nem volt jóváhagyva a dolog: mondták nekik és helyesen.

A társadalmi mozgalom erre egyszerre hevesen kitört. Értekezlet értekezletet követett s már azt hittük, hogy az ismeretlenség homályából néptribunok emelkednek elő és az értekezletek vezérszónokai olyan népszerűek lesznek, hogy Aidinger János képviselősége a végveszélybe jut. De hát az elernyedtt társadalom mindeme heves tiltakozásának eredménye egy alázatos instancia lett, melyre még bélyegyet is kell

majd minden aláíró nevében ragasztani, mert különben bélyegcsontításért megbüntetik őket.

S a legszebb volt ebben a házi forradalomban az, hogy még a szocialistákat is segítségül hívták a társadalmi harc vezetői. Ezek persze nem tudnak instancizálni és most egyedül maradtak a téren, ők harcolnak továbbra is a házbérkrajcár-adó ellen, a meddig a protestálás hiábavalósága ki nem tűnik.

Az elernyedtt társadalom reorganizálására pedig mikor jön el az idő? Lesznek-e, akik erőhöz segítsék?

Mert a mostan lefolyt társadalmi harc néptribunjaiból és vezérszónokaiból többet nem kérünk!

Mi ujság?

— **(A püspök adománya.)** Hetey Sámuel megyéspüspök a »Miasszonyunk«-ról nevezett apácázarda tanintézetének taneszközök beszerzésére 346 frtot adományozott.

— **(Aranymise.)** Szánthó Zsigmond nyugalmazott nagy-kajdaci plébános most tartotta Szegzárdon a »Ferenc-közkórház« kápolnájában 50 éves áldozópapságának évfordulóját. Az aranymisés plébános tiszteletére Vossinszky Mór dr. apátplébános bankettet adott, melyen az aranymisés lelkésznek számos tisztelője vett részt.

— **(Mozgalom a házbérkrajcár ellen.)** A pécsi kereskedők és iparosok kedden este igen népes értekezletet tartottak a Vigadóban a házbérkrajcár ellen. Az értekezleten körülbelül 500–600-an jelentek meg jobbra iparosok és munkások, kik leginkább szenvednek ez új adónem túlterhes súlya alatt. S minél több értekezletet tartanak, s minél elkeseredettebb harcot vívnak a házbérkrajcár ellen, annál inkább kiviláglik tarthatlan volta annak, hogy a tisztviselők fizetés javításának kérdését a házbérkrajcár behozatalával oldják meg. Terhes ez, mint ezt már nem egyszer hangoztattuk, mindenkire egyaránt, de kétség-

Azóta gyakran találkoztak. Armand mint ha csak kereste volna az együttlét alkalmát, el nem szakadt Denise ismerőseitől s midőn a fürdőstány végpontjáról hosszabb hegyi utra indultak el, Armand mindent elkövetett hogy Denise az ő karján tegye meg az utat. Terve sikerült.

Egy kirándulás alkalmával Denise, ki Armand élénk társalgása közben többet gondolt férjére, mint arra, ami körülötte történt, egyszerre csak azt vette észre, hogy elszakadt a társaságtól.

Utat tévesztettek.

Észrevétlen letértek a turisták rendez utjáról s egy meredek sziklaösvény hajlásán állottak, teljesen tájékozatlanul az irány felől.

Vissza kellett térniök.

De minél tovább haladtak, a vidék egyre ismeretlenebbnek, a sziklaút egyre járhatatlanabbnak mutatkozott.

Végre is Denise kimerült.

Egy téresebb parkányzaton ki kellett nyugodnia táradalmait.

Aléltan támasztá forró halántékát a sziklafal hideg lapjához.

Armand mellé ült s megfogta kezét s mint ez az óvatlan pillanatok alkalmát leső léhák szokása, szerelmes szavakat suttogott Denise fülébe.

A fiatal asszony elalélt kimerültségében

képtelen volt arra, hogy egyetlen hanggal, egyetlen mozdulattal visszautasítsa őt!

— Denise! egyetlen boldogságom, lehetetlen az, hogy ne szeressen engem többé, engem, első szerelmét! Ugy-e szeret?

Denise lehunyta szemeit, hogy ne lássa kisértőjét.

Az ifju átfogta a bájos nő karcsu derekát s abban a pillanatban Denise egy lázas férfajak égető csókját érzé homlokán.

De ugyanabban a pillanatban a megsértett női büszkeség egész hatalma fellázadt keble mélyén, lealáztatásának tudata emberföltötti erőt oltott gyöngéd izomzatába s kiszakította magát Armand karjaiból.

— Ah! ez gyalázat, uram, visszaélni a helyzettel, melybe ön sodort! Ha szerettem volna is valaha, e pillanattól kezdve gyűlölöm és megvetem önt!

Armand alakja legörnyedt előtte és szemeit alásüté Denise tekintetétől.

Denise pedig ott állt nemes felindulásban, büszkén, szigorú, ragyogó fenségben, mint haragvó isten anyyala.

— Asszonyom, vonja vissza azt, amit most mondott s valja be, hogy szeret, mert istenemre! csak e szó ment meg attól, hogy szemei előtt rohanjak e tátongó örvény fenekére.

— Tegye!

— Önnek szeretnie kell engem!

beejtő a szegény munkásnépre. Vannak munkások, kiknek biztos kenyerük van, harminc forintot is megkeresnek talán egy hónapban, nők ugyan, de nem családosak, s így egy egyszerű 50 frtos lakásban huzódnak meg. Ezek helyzete még türhető. De vannak munkások és ez a nagyobbik rész, kiknek nincs állandóan munkájuk, hetenként öt forintnál többet nem keresnek, meg nők és családosok s így nekik is 50–60 forint évi bérrrel terhelt lakásban kell lakniok, mely lakbér arányában természetesen kiróják a »házbérkrajcár« úgy hogy a szerencsétlen sanyargatott ember csupán házbér és házbérkrajcárra keres, élelmére mi sem marad, s csak ezért izzadja naponként véres verejtékét. Ez volt a legszembetűnőbb, legekleatásabb példa a házbérkrajcár behozatalának tarthatlan voltáról, mely kedden este a Vigadóban — nem ugyan az emelvényről, hanem a jelenvoltak köréből felhangzott. A keddi esti értekezletet az egybehívó Nagy Sándor részvénynyomdai igazgató nyitotta meg, ki megnyitó beszédében kijelentette, hogy méltányosnak, sőt szükségesnek tartja a tisztviselők fizetésének javítását, teljességgel hozzájárul ez eszme megvalósításához, sőt a közügy érdekében elkerülhetetlennek tartja a fizetés javítását, tiltakozik azonban az ellen, hogy a tisztviselők fizetés javítása az amugy is túlterhelt közönség újabb megterhelése által nyerjen megoldást. Ajanlja ismételtén, hogy úgy a kereskedők, iparosok, mint a munkások foglaljanak állást a házbérkrajcár ellen, vegyenek igénybe minden kínálkozó s törvényes alkalmat arra, hogy a város közönségét ez újabb tehertől megkíméljék. Beszédét a jelen voltak szaporán megjelenezték. Ezután a szónok Záray Károly dr. iparkamarai titkárnak adta át a szót. Záray Károly dr. lényegében ugyanazt mondja, mit Nagy Sándor mondott, ő azonban miután Pécs városának pénzügyi viszonyai igen silányak nem zárkózik el teljesen az elől, hogy a tisztviselők fizetés javítása a házbérkrajcár kirovásával nyerjen megoldást, leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy a házbérkrajcár 5%-ban állapittassék meg. Kisebb példaul 1–2%-os házbérkrajcár kirovása ellen sem ő, sem más nem tiltakoznék, mert hogy a tisztviselők fizetésjavítása mennyire vált már szükségessé, ezt mindenki tudja. Miután egyelőre nincs más törvényes eszköz, melylyel a házbérkrajcár behajtása ellen tiltakozni lehetne, indítványozza, hogy nyujtsion be az értekezlet egy kérvényt a városi tanácshoz. A kérvény

— Vigyázzon, mert azon pillanatban, ha még egyszer érinteni merne, én fogok ott heverni az örvény fenekén.

Armand fölkapagott s a könnyelmű nők hódításához szokott világi merészségével átkarolta a nőt; pernyi küzdelem volt csupán; egy sikoly és a következő percben a sziklapárkányon csak egy alak állott, a kétségbeesés rémületével tekintve le a völgybe.

Az isteni segedelem ott van legközelebb, a hol legnagyobb a veszély.

Denise ruhái megakadtak egy fenyőbokor ágain s a szegény nő függve maradt élet s halál között.

Jó szerencséje egy erőteljes hegylakót vezetett arra.

Ez felkuszott a meredek szirtfalón, kiszabadította veszélyes helyzetéből az elájult nőt s karján vitte haza szállására.

Felüdülése napján Denise elhagyta a fürdőt. Férje vitte őt haza és mikor honn volt a kedves drága otthonban és mikor a szerető férj karjai között birtokában érezte az egész nagy világot, akkor, óh! akkor megfogadta, hogy jobban-rosszban ebből a kedves, drága otthonból ki nem mozdul soha.

És mig Armand tönkre ment, elzüllött életével végkép letűnt a világ színpadáról, Denise számára férjén kívül nem létezett több világ s ez volt egész világa. T. I.

tartalma az lenne, hogy miután a házbérkrajcár annak idején a tisztviselők fizetésének javítására szavaztatott meg, a fizetésjavítást azonban a belügyminiszter eddig még jóvá nem hagyta, tehát szüntesse be a város a további lépéseket, ne erőszakolja eme adó behajtását mindaddig, míg a belügyminiszter a tisztviselők fizetésjavítását jóvá nem hagyja. Záray beszédét nem a legjobban fogadták a jelenvoltak, mert ők természetesen semmi nemű házbérkrajcárt fizetni nem akarnak, a megteendő törvényes lépésekhez, illetve a kérvény benyújtásához azonban hozzájárult az értekezlet. Záray Károly dr. után a munkások nevében Szabó József beszélt. Tárgyilagosan, határozottan beszélt. Tartózkodva minden izgató kijelentéstől, úgy sértő kifejezéstől, éles színekkel festette azt a helyzetet, melybe a házbérkrajcár behajtása a munkásnépet sodorja teljesen külön álló dolognak tekinti a tisztviselők fizetésjavítását a városnak ama tényétől, hogy egyik polgárán (tisztviselőn) megnyuzza a másikat (a munkást). Társai nevében kijelenté, hogy sem egy sem két százalékos pótdadót, nem fogadnak el s a házbérkrajcár intézményének teljes eltörlését kívánják. Többen is beszéltek még, de a hatóság kiküldötte ezt elnevezte, miután több szónok nem volt bejelentve, sőt Szabó József is bejelentés nélkül beszélt. Az értekezlet elhatározta végül, hogy elfogadják Nagy Sándor és Záray Károly dr. indítványát, a buzatéren tervezett népgyűlést nem tartják meg. A pécsi szocialdemokrata párt azonban vasárnap értekezletet tart ez ügyben saját helyiségében. Miután Nagy Sándor egybehívó feloszlatta az értekezletet, a jelenvoltak a legnagyobb csendben hagyták el a Vigadó termét. Tüntetés vagy rendzavarás nem történt.

— **(Uj járásbíró.)** *Marjovsaky* István, pécsi járásbírói albíró, a szentlőrinci járásbíróshoz járásbíróvá neveztetett ki.

— **(Mohácsiak-ünnep.)** Mohácson az általános Ipartestület f. hó 6-án (vasárnap) tarja meg zászlószentelési ünnepélyét. Ezzel kapcsolatban 8 napig tartó segéd- és tanonc-munkakiállítást is rendez. Az ünnepély nagyszabásúnak ígérkezik és mint levelezőnk írja, számos környékbeli ipartestület jelentette be megjelenését. A kiállításra különösen a segédek rendkívüli nagy számban jelentettek munkát, a belvárosi elemi iskola emeletes helyiségei alig fogadhatják be. A kiállítás védnökei: *Jagits* József orsz. képviselő, *Szinkovits* Károly főszolgabíró, *Keserits* Ferenc, esp. plébános, *Német* Lipót ügyvéd és *Stájevits* János földbirtokos.

— **(A székesegyház műkincsei Párisban.)** A székesegyház műkincsei közül a nevezetesebbeket a párisi világkiállításon ki fogják állítani. E célból a műkincseket felküldték Budapestre, honnan Párisba fogják szállíttatni.

— **(Halálozás.)** *Grosch* József gyönki ügyvéd folyó hó 1-én esti 9 órakor élte 58-ik évében rövid szenvedés után elhunyt s temetése 3-án délután 3 órakor ment végbe Gyönkön a közönség élénk részvéte mellett. Az elhunyt ügyvédet özvegye, hat gyermeke és széleskörű rokonság gyászolja. A pécsi ügyvédi kamara irodagondnokul a család óhajtsához képest az elhunytak vejét, *Keck* László dr. gyönki ügyvédet rendelte ki.

— **(A Pécsi Polgári Kaszinó)** f. hó 12-én saját helyiségeiben társas-estélyt rendez. Az estélyen csakis a tagok és azoknak szorosán vett családtagjai, avagy az igazgató által a választmány nevében külön meghívott vendégek vehetnek részt. A zenét Far-

kas Sándor népzene-kara szolgáltatja. A vigalom kezdete este 8 órakor.

— **(Becsületes megtalálók.)** Ritkák ezek, mint a fehér hollók, különösen, ha talált pénzről van szó és ime 2-án mégis két becsületes megtalálót énekelhetett meg a nap hireinek krónikása. S hozzá mindakettő szegény gyerek, az egyik cipészinás, a másik pincér. Az első egy pénzeszárcát talált nagyobb összeggel, a másik egy kis kézi táskát, melyben szintén pénz volt. És mindketten bevitték a talált pénzt a rendőrségre, hol igazolt tulajdonosaik átvehetik.

— **(Kaposvár Petőfiének.)** Kaposvár is megünnepelték Petőfi halálának ötvenedik évfordulóját. A kis és középkereskedők egyesülete rendezte az ünnepet saját helyiségében. Ez alkalommal Jókai »Apotheosis«-át *Kertessy* Aladár szavalta s az emlékbeszédet *Oszmann* Aurél joghallgató tartotta. Herceg János ünnepi odáját *Kovács* Sándor szavalta el.

— **(Az alispán példája vonz.)** Vármegyénk alispánjának azon hazafias ténye, hogy német hangzású nevét megmagyarosította, csakhamar követőkre talált. A pécsváradai járás körjegyzői karának német vezetéknévvel viselő tagjai a Püspök-Lakon tartott közigazgatási értekezleten az elnöklő *Jesszenszky* Gyula főszolgabíró buzdítására jegyzőkönyvileg kötelezték magukat, hogy vezetéknévüket megmagyarosítsák s az ez iránti kérvényeiket f. évi október hó 1-ig benyújtják. Ezek a körjegyzők a következők: *Kratky* Ernő vémei, *Lauschmann* Vince szent-erzsébeti, *Mayer* Károly szederkényi, *Podgorelac* Sándor nádasi, *Repka* József berkesdi, *Strancinger* János pécsváradai és *Trepacher* Ede püspöklaki körjegyzők. Az egyetlen *Geyer* Gyula hidasi körjegyző tagadta meg a hazafias határozathoz való hozzájárulását, azzal indokolván ezt az eljárását, hogy nagyszámu rokonsága névvaltoztatás esetén neheztelne rá.

— **(A házbérkrajcár ellen.)** Szerdán este a pécsi szocialisták értekezletet tartottak a gyár-utca 7. szám alatt a házbérkrajcár-adó ügyében. Az értekezleten elhatározták, hogy folyó hó 6-dikára (vasárnapra) népgyűlés engedélyezését fogják kérni a hatóságtól. E népgyűlésből azután kérvényt fognak meneszteni a miniszteriumhoz, hogy a házbérkrajcár-adó eltörlőttessék. Az értekezlet szónokai *Végh* József és *Szabó* József voltak s a hatóságot *Kovács* Antal rendőrbiztos képviselte.

— **(Petőfi-ünnep.)** Még egyre érkeznek hozzánk a Petőfi ünnepekről szóló tudósítások. Így *Balatonfüreden* a nagy költő emlékének a közönség a nyári szinkörben áldozott, hol *Somogyi* Károly társulata rendezett ünnepi előadást. *Beöthy-Rákosi* Aranylakodalmanak egyik felvonását, a »Piskii hid« címűt adták elő, utána *Angyal* Ilka szavalta el erős drámai hatással Jókai gyönyörű Apotheosisát. Végül *Rudnyánszky* Gyula alkalmi költeménye került színre, melynek verseit *Szarvasi* Sándor (Petőfi személyesítője) szavalta. — A tolnamegyei Zombán az ünnep első része a katolikus templomban folyt le, a melyen megjelent a környék egész intelligenciája. Az ünnepi istentisztelet után *Razgha* Lajos plébános beszédben méltatta a nagy költőt s annyira magával ragadta a közönséget, hogy beszédének végét az összes jelenlévők állva hallgatták végig. A délután folyamán a *Pejacsevich*-féle parkban sikerült népünnepet rendeztek a helybeli tűzoltózenekar közreműkö-

désével. Beszédet tartott *Fáhn* László gazdaszt, míg *Horváth* Katalin Endrődy Sándor alkalmi odáját szavalta el. Ekkor dr. *Hacker* Ignác lépett az elnöki emelvényre s német nyelven kezdte meg beszédét — a jelenlévő német nyelvű közönség kérésére, azonban — mivel mint mondták, ők is értenek magyarul, sőt magyarnak tartják magukat — a hallgatóság dörgő éljenzése közben magyarul fejezte be. Végül még a himnuszt énekelte el a daloskör. A tolnamegyei *Kölesden* szintén volt ünnep, hol *Kálmán* Dezső ev. ref. lelkész mondott emlékbeszédet. Ifj. *Lágler* Sándor és *Darvay* Miklós szavaltak. Ugyanez alkalommal leplezték le a kaszinóban Petőfi arcképét. *Pakson* a kath. olvasóköri vasárnap szintén rendeztek Petőfi-ünnepet. Az ünnepély műsora a lánglelkű költő verseinek szavalásából, énekből és *Ozsváth* János tanár alkalmi felolvasásából állott. — *Tátra-Lomnic* fürdőhelyen is volt Petőfi-ünnepély. Az ünnepélyt *Vörös* Gyula pécsi zenekara kezdte meg a »Himnusz«-szal, melyet a közönség tapsviharral jutalmazott. Ezután *Németh* N. szavalta díszmagyarban a »Talpramagyar«-t s *Pálffy* grófnő olasz és francia Petőfi-dalokat énekelt, *Kenedics* Gyula, a budapesti népszínház tenoristája pedig népdalokat szintén Petőfitől. A műsort *Vörös* Gyulának zenekara zárta be a »Hazádnak rendületlenül« eljátszásával, mit a közönség állva hallgatott végig. Azután a zenekar talpalávaló muzsikája mellett reggelig tartó tánc következett.

— **(Tolvaj cselédleányok.)** Nincs talán az a nap, hogy ne érkezzenek panaszok hűtlen cselédek ellen, kik már ügylátszik sportszerűen tűzik a házi tolvajlást. 2-án délelőtt is két ember panaszkodott a rendőrségnél, hogy a cselédje meglopta. Az egyik *Puskás* János *Makar*-utcai lakos, kinek cselédje, *Gyenes* Mária ellopta gazdájának ezüst óráját és egy fekete kabátját, a másik panaszos *Hubert* Mihály siklósi-országi lakos, kinek cselédje, *Wagner* Julia gazdájának nadrágja zsebéből ruhatisztítás közben kilopta hat forinttal terhelt pénztárcáját, aztán megszökött. Mindkét cselédet most nyomozzák.

— **(Napszurást kapott.)** A már huzamosabb idő óta tartó nagy melegnek már ismét van egy áldozata. Kedden dél felé történt *Pellérdén*, hogy *Kronegh* József arató munkás elszedült és összerogyott; napszurást kapott. Az aratót eszméletlen állapotban kocsin behozták a pécsi közkórházba, ahol azonnal gyógykezelés alá vették s így remélhető, hogy *Kronegh* mihamarább felgyógyul.

— **(Az új ötkoronás ezüstpénz.)** Az új koronás bankjegyekkel egyidejűleg hozták forgalomba az új ezüst ötkoronásokat. Ezek is a forintosokhoz hasonló finomságúak, de valamivel nagyobbak lesznek, mint a forintosok; az ötfrankos nagyságát ellenben nem érik el. Egy kilogramm ezüstöntvényből 41½ darab ilyen, egyenkint 24 gramm súlyu ötkoronást fognak verni. Az ötkoronás 21.6 gramm színezüstöt fog tartalmazni, míg öt darab egykoronás összesen csak 20.875 gramm színezüstöt tartalmaz. Tehát egy ötkoronásban 0.715 grammal több a színezüst, mint öt egykoronásban; szóval az ötkoronás érem minden koronájának külön-külön mintegy 3.48 fillérrel nagyobb lesz a belértéke, mint a mekkora az egykoronás belértéke. Magánforgalomban min-

denki köteles 250 korona összegéig elfogadni az ötkoronásokat. Egyelőre 64 millió forint értékben hozzák forgalomba ez új váltópénzt, még pedig esik ebből az összegből 19·2 millió Magyarországra és 44·8 millió Ausztriára.

— **(A tűzlegény.)** Balogh István, az »Otthon« tűzlegénye, a keddi esti házbérkrajcár-értekezleten annyira fellelkesült, hogy elment két korcsmába is és ott részegre itta magát. Ilyen állapotban aztán kiment a mezőszél-utára és ott a szigetkülvárosi vásártérnek elkezdett szavalni a házbérkrajcár ellen. Mikor a rendőrök csendre intették, ellenük szegült és addig rakoncátlankodott, míg öt rendőrnek munkát adott a megfélemezése és a városházára kísérése. Most ott pihen babérain a hűvösön.

— **(A zóna tizéves.)** 1-én volt tizéve, hogy behozták a zónarendszert a magyar állam vasutain. Baross műve legfényesebben bevált, a mi azt jelenti, hogy a zónadijszabás fölemeléséről vagy megváltoztatásáról szó sem lehet. A zóna behozatala előtt a magyar államvasutak személyforgalma mindinkább csökkenést mutatott, dacára a külöfélé módon nyújtott kedvezményeknek. 1888-ban (a zóna behozatala előtt) a szállított személyek száma nem sokkal haladta meg az 5 milliót. Hogy a következő esztendőben a zónadijszabás életbe lépett, az utasok száma egyszerre majdnem 9 millióra szökött. Az emelkedés ettől kezdve folytonos volt, ha az utóbbi években nagyobb arányt már nem is érhetett el. Tíz év emelkedését egyébként mi sem mutatja jobban, mint az, hogy amíg 1888-ban a szállított személyek száma 5,047.500 volt, addig 1898-ban már 33,146.400 utast szállítottak a magyar államvasutak vonatai. Tíz esztendő alatt tehát az utasok száma több mint 28 millióval szaporodott. Amilyen bámulatos volt az eredmény az utasok számánál, épen olyan volt a bevételénél is. Az államvasutak a személyszállítás után 1888-ban 6,811.000 forintot vett be, 1898-ban pedig már 21,472.000 frtot, vagyis majdnem 16 millió frttal többet. Ha most már a vasut hasznához hozzászámítjuk azt a hasznát is, a mit a zónadijszabás az ipar s a kereskedelem föllendítésével elért, minden kétségen kívül meggyőződhetünk arról, hogy Baross alkotása nemcsak mesteri volt, de hasznos is.

— **(Megtámadott kocsi.)** A bányatelepek már rég nem hallattak magukról hírt. Olyan csendben voltak, hogy az ember bátran azt hihette, hogy bányatelepi embernek már soh'se lesz baja a hatósággal. Szerdán azonban megunva apáthikus csendes voltukat, ismét hírt hallattak magukról. Az történt ugyanis szerdán este Szabolcsbányatelepen, hogy a hazafelé hajtató Köbler József kocsiját három berugott bányamunkás megtámadta, a lassan haladó lovakat megállították és a lovak szerszámát — dacára a gazda erélyes tiltakozásának — levagdosták s aztán futásnak eredtek. A durva tréfának az lett a vége, hogy Köbler kénytelen volt a lovakat gyalogszerrel hazavinni, aztán ujonnan szerszámozott lovakal haza huzatni a kocsit. A három útonállót most erélyesen nyomozzák.

— **(Megvert erdőőr.)** Simon József kis-kozári erdőőrt szerdán este, amint az őrzésére bizott erdőrészt bejárta, két eddig ismeretlen ember orozva megtámadta és hátulról egy bunkós bottal fejbe verte. Simon elszedült ugyan az ütéstől, de annyi lélekjelenléte még volt, hogy lekapva válláról fegyverét azt vaktában elsütötte. A lövés zajára megfutamodtak a támadók, kik közül egyet sem sikerült az erdőőrnek meglőnie. Simon József panasza folytán megindították a támadók ellen a nyomozást.

— **(Megharapta a kutya.)** 3-án reggel a szigeti-országuton Círek István négyéves gyereket Gock József pékmester kutyája megharapta. A fiú ott játszott az utcán többemagával, mikor a kutya minden ok nélkül neki ugrott és a porban ülő gyereket homlokán megharapta. Szerencsére a seb jelentéktelen. A kutyát különben kiszállították a gyepmesteri telepre megfigyelés végett.

— **(A kanászok büne.)** Túrós Péter, gyűdi lakos a sertéseit kint őriztette a birtokán Marton Károly és Péter Márton kanászok által. A napokban kanászai azt jelentették neki, hogy egy sertés elhullott s ők elföldelték. Azonban a gazda nem nyugodott ebbe bele, hanem fölásatta az elföldelt sertést, mikor aztán kitünt, hogy az állatot úgy ütötték agyon. A kanászokat hűtelen kezelés miatt feljelentették a bíróságnál, hol most folyik ellenük a vizsgálat.

— **(Jókedvű tolvaj.)** Javában porolta 3-án délelőtt egy tisztizolga a hadnagy ruháját, a midőn egy csavargó lépett az udvarba és rögtön szemet vetett az ujdonat uj egyenruhára. Odalép a legényhez, cédulát nyom a kezébe és így szól hozzá:

— Vigye be barátom a hadnagy urnak. A legény besiet a hadnagy urhoz, a ki még ágyában hever. Álmos szemekkel olvassa a cédulán e szavakat:

»Ha sikerült jó, ha nem sikerült akkor is jó«. — Nagyokat néz e talányszerű szavakon, majd leküldi a szolgát, hogy kérdezze meg az idegentől, mit akar? Az idegennek azonban már csak hült helye volt és vele együtt eltűnt az egyenruha is. Sirva siet vissza a legény a hadnagyhoz:

— Hadnagy ur! — mondta nyöszörögve — *sikerült neki!* A gazember ellopta az egyenruhát!

— **(Kanári-vadászat.)** 3-án délelőtt tizenegy óra tájban nagy csoport nép verődött össze a Széchenyi-téren a Szentháromság-szobor háta mögött. Egy fa lombjai között egy tarka kanári-madarat láttak ijedten pihegni. A kis madár úgy repült oda valahonnan, fáradtan, messziről, bizonyára kiszabadulva a kalitjából. Természetesen ki lett adva a jelszó, hogy: »fogjuk meg« s egy vállalkozó szellemű inasgyerek fel is akart mászni utána a fára. Egy másik már kövel szerette volna eltalálni s erre már a sarkos rendőr is a helyszínére sietett s értesülvén, hogy mi van ott, ment bejelenteni a dolgot a torony alatt. Ezalatt azonban egy jószemű és biztoskezü bácsi eltalálta a kis szökevényt, amely erre elrepült a Tauszig-féle házhoz s onnan a Royal-kávéház előtt fel a zirciek járdáján át a templom elé. Itt már csak a földön csapkodott szárnyaival s az utána szaladó gyereksereg egyremásra bukdácsolt, a mint megszerette volna fogni. Végre is egy napszámos fogta el, a kitől azonban a visszaérkező rendőr elvette és bevitte a torony alá, a honnan igazolt tulajdonosa átveheti.

— **(Orvosok sztrájkja.)** Angliában a boltoni kerületben több mint száz orvos sztrájkol. Nem azért, mintha rosszul fizetnék az orvosokat, hanem azért, mert nagyon aránytalanul díjazták őket — némelyek egy font sterlinget is kapnak egy-egy látogatásért, mások pedig csak tíz penyt (egy koronát.) Az

orvosok azt kívánják, hogy minden látogatásért másfél shillinget (kilencven krajcárt) fizessenek.

— **(A szekrény titka.)** Ugy történt az eset, hogy Pálik Péter Danitzpusztai lakos a napokban éjnek idején zajt hallott a szobájában, s felkelve ágyából keresni kezdte a zaj okát, azonban mit sem látott. Ekkor azt hívének tévedett, ismét lefeküdt, amikor is rövid idő múlva ismétlődött a zaj, mely a szekrény felől hallatszott. Pálik revolvert vett magához s kinyitotta a szekrényt, melyben legnagyobb meglepetésére Vámos Gyula nevű béresét találta, akit elcsipve átadott a hatóság embe-reinek. Hogy mily szándék vitte a béreslegényt a szekrénybe azt nem tudni. Vámos Gyula minden felvilágosítást megtagad, mely furcsa helyzetét megmagyarázná. Az ügyben megindították a vizsgálatot.

— **(Legelő-adó és szemétkihordási díjak.)** A városi tanács közhírré teszi, hogy a folyó évre érvényes legelő-adó és szemétkihordási díjak kivettettek és folyó hó 11-ig közszemlére vannak kitéve a városi számvevőségél. Ez idő alatt lehet felszólalni az esetleges kifogásolt kivetés ellen.

— **(Mire jó a spiritizmus?)** Egy berlini spiritiszta-ujság igen melegen ajánlja olvasóinak, hogy ha fáj a foguk: csak menjenek bizalommal egy Olt-Moabitban lakó fogorvoshoz, akinek egy spiritisztaszellem a segédje, ez a szellem oly ügyesen segédkezik a fogorvosnak, hogy a páciens semmi fájdalmat nem érez. — Szerencsére a németek már annyira felvilágosodtak, hogy van törvényük a tisztességtelen üzleti versenyről s így a derék spiritiszta fogorvost mindenestre kérdőre fogják vonni a buta reklámért.

— **(Gyujtogató közönség.)** Marseille-ben most vasárnap, a csak egy héttel előbb megnyílt arenában bikaviadalt hirdetett az igazgató. Nagy közönség jelent meg, a mely, mikor már ötödfél órakor sem bocsátották ki a bikákat a porondra, türelmetlenkedni kezdett. A toreadorok addig nem akarták megkezdeni a mutatványt, míg az igazgató a megígért ötezer frank honoráriumot ki nem fizette. Míg a matadorok tárgyaltak az igazgatóval, a közönség a székeket és padokat egy rakásra dobálta össze és azután néhány fiatalember tüzet rakott alájok. Minthogy több más helyen is meggyújtották az épületet, egyszerre irtózatossá pánik keletkezett. Szerencsére a tűzoltók nyitva tartották a kijárásokat, úgy, hogy ember nem esett áldozatul a tűznek. Az arena igazgatója a nagy zürzavarban megszökött, de a rendőrbiztos lefoglalta a pénztárt és abból visszafizette a belépő díjakat. A polgármester rendelkezése még az istállóban elzárt hat bikát is lefoglalták s azután bezárták az arenát és egyszersmindenkorra megtiltották a bikaviadalokat.

— **(Pécs gyárai és ipartelepei.)** A kereskedelmi miniszter elrendelte az egyes törvényhatóságok területén a gyárak és ipartelepek összeírását. E rendeletnek a városi tanács megbízása folytán a rendőrkapitányság most eleget tett s beterjesztette a Pécsen levő gyárak és ipartelepek összeírását. E szerint Pécsen van: nyomdavidálmű 4; légszuszogógyár 1; cukorkagyár 1; sörgyár 3; pezsgőgyár 1; bőrgyár 2; parkettgyár 2; butorgyár 1; kaptafagyár 1; téglagyár 4; majolikagyár 1; gépgyár és vasöntőde 2; villamosgyár 1; műlakatosgyár 1 és orgonagyár 1.

— **(Országos vásárunk állatforgalma.)** Az állatorvosi hivatal ma állította össze haviboldogasszonyi országos vásárunk állatforgalmának statisztikáját. E statisztika szerint a vásárra felhajtott szarvasmarha, ló és tehén 4652 darab, sertés, borju és csikó 473 darab; összesen 5125 darab. Ebből eladatott: 399 ló, 17 csikó, 171 tehén, 42 ökör, 28 üsző, 229 tinó, 127 borju, 117 sertés és 1 kecske; összesen tehát 1130 darab.

— **(A szeszélyes menykő.)** Flammarion Camille a híres francia csillagász egy párisi folyóiratban több esetet gyűjtött össze, a mikor a szokatlan golyóvillám alakjában lecsapott menykő a legkülönösebb jelenségeket hozta létre, a nélkül, hogy emberben kárt tett volna. Így egy marseille-i tanár a következő esetet közli: A golyóvillám megjelent a szobában és közeledett egy fiatal leánykához, a ki az asztal mellett ült, de lába nem érte a földet. A világító golyó elhaladt a leány mellett, a kandalóba hatolt és a kéményen át iszonyu dörrenéssel a szabadba ért. Ramainsben egy Finot nevű vendéglős házának ajtaja előtt állt, mikor a villám bedobta a szobába. Sokáig feküdt eszméletlenül és mikor magához tért, egy ideig nem tudta megkülönböztetni a szobában levő tárgyakat. De a legkülönösebb a dologban és az nem is első eset, hogy Finot, a ki reumatizmusa miatt előbb csak botra támaszkodva tudott járni, a menykőcsapás után e bajból teljesen kigyógyult. Courcelles-les-Sensben három nő ült egy varrógép körül, mikor a villám lecsapott. A legidősebb nőt megölte a villám, a többi kettőről csak a ruhát tépte le, de másként semmi bajuk sem történt. A villám szeszélye néha igen különös. Az ember kezében tart egy poharat, melyet kiűt a kezéből a villám, a nélkül, hogy baja lenne. Persze a tragikus végű esetek sokkal gyakoribbak. Csak nemrég történt Berlin közelében ilyen katasztrófa. 1894. júniusban négy heiliz-lemangiti lakos menekült a vihar elől. Három egy jegenyeta alatt, egy pedig füzfa alatt keresett menedéket. Egy pillanattal később az utóbiba becsapott a villám. Ruhájából láng csapott ki, mire társai rákiáltották:

— Te égsz! De hát nem látod, hogy égsz!

A szerencsétlen mozdulatlanul állt helyén. Meg volt halva. Everdonban, Angliában tiz arató munkás menekült egy lugasba. A villám négyet megölt, de ezek mintegy megkövülve maradtak, úgy, hogy az első pillanatban nem is látszott, hogy meg vannak halva. Az egyiknek térdén volt kis kutyája és egyik kezével kenyeret nyújtott neki. Megtörténik, hogy a menykőből tolvaj lesz. Frauxaultban egy fiatal embert ért a villám és megolvastotta mellényén lógó aranyláncát. 1894-ben egy sétálóknak zsebéből kirántotta az órát és nem lehetett többé megtalálni.

— **(A halál menyasszonya.)** Amor isten mérges hegyü nyilának már ismét áldozatául esett egy fiatal leányszív. Egyik szomszédos községben történt, hogy K. L. odaváló jó módú gazda szép, alig tizenhét éves leánya beleszeretett apja egyik nyalka bajuszu cselédlegényébe. A leány, dacára a szülők ellenkezésének, szerelmi viszonyt folytatott a béreslegényvel, mit végső kétségbeesésében a napokban megvallott szüleinek. A szülők azon-

ban ekkor sem akartak arról hallani, hogy leányuk a béreslegény felesége legyen, hanem kitagadták a leányt, ki el is ment hazulról s az itató-kutba vetette magát. Pénteken reggel találták meg a kutban a holttestét a fiatal leánynak, ki szülői házában egy levelet hagyott hátra, melyben csak ennyit írt:

»Lajost nem adták nekem. A halál menyasszonya lettem!«

A szerencsétlen fiatal leány tragikus halála nagy részvétet keltett.

— **(Elektromos kivégzés.)** Az amerikaiak nem lehetnek nagyon büszkék találmányukra, az elektromos kivégzésre, mert ez a halálnem néha még kinosabb, mint az ügyetlen lefejezés, mikor a hóhérnak négy-öttször is le kell sujtania a halálrészátnak nyakára. A multkoriban Singingben (New-York állam) két villamos kivégzés volt. Két gyilkos, Macdonald és Bullerson, volt a halálraítél. Macdonaldot, egy fiatal néger suhancot, mindjárt az első áram megölte, Bullerson ellenben még a negyedik áramcsapás után is élt. Az orvosok nem tudták, mit csináljanak, egyesítették a hét hatalmas batteria drótjait s két emberre való áramot bocsátottak Bullersonra, aki még mindig élt, csak a hatodik áramcsapás ölte meg.

— **(A sásdi ünnepély.)** Impozáns és igen szépen sikerült ünnepélyt rendezett 3-ikán a hegyháti járás dr. *Fejérváry* Imre báró főispán tiszteletére a sásdi erdőben, hol igen sokan jelentek meg a pécsi előkelőségek közül. Az ünnepélyen a hegyháti járás számot tevő emberein kívül megjelentek *Kardos* Kálmán országgyűlési képviselő, *Festetich* Alfonz gróf, mágocsi földbirtokos, *Butykay* Ádám m. kir. honvédezerede, *Darócy* Aladár dr. főispáni titkár, *Tormai* Károly alispán, *Vaniss* Sándor főszolgabíró, *Majorossy* Imre polgármester, *Vaszary* Gyula rendőrőrkapitány és számos megyei tisztviselő. Az ünnepély — melynek alkalmából az egész község zászló- és virágdíszolt — d. e. 10 órakor kezdődött meg a sásdi erdőben, mely a szeretett főispán tiszteletére szintén pazar díszben tündökölt, míg az ünnepély tulajdonképeni színhelyén, az erdő egyik buja pázsitos, lombárnyékos tisztásán, ahol a vendégek számára terítve volt, báró *Fejérváry* Imre dr. főispán életnagyságu képe volt felállítva s üdvözlő körirattal ellátva. Midőn a főispán kíséretével megjelent, dörgő éljenzéssel és nagy lelkesedéssel fogadta a hegyháti járás intelligenciája, kikkel együttesen a főispán Máthé Ödön járási főszolgabíróhoz tért be reggelizni. Reggeli után kocsikon az ünneplő nép és a tűzoltóság sorfalai között vonultak ki a vendégek a sásdi erdőbe, a hol a halpaprikás-készítés atyamestere, *Gózon* István ünnepi halász-díszben, óriási bográcsokban rotyogtatta nyílt tűz fölött az izletes halpaprikást, míg az ebédnél, mely délután 2 órakor kezdődött, az asztali zenét *Farkas* Sándor zenekara szolgáltatta. Ebéd közben az első felköszöntőt Máthé Ödön főszolgabíró mondta a főispánra, kinek válasza után *Barna* Lajos dr. sásdi kir. közjegyző *Tormai* Károly alispánra emelte poharát s a megjelent hölgyeket éltette. *Tormai* Károly alispán pedig lendületes beszédben a rendezőséget köszöntötte föl, majd *Majorossy* Imre polgármester, *Ujváry* Béla és *Halvax* József mondtak még tósztokat. Ebéd után a megjelent fiatalság táncrea perdült. Este kellemes meglepetés érte a mulatókat. Az ezredgyakorlatról visszatérő 19-ik honvédgyalogezred hat órakor érkezett Sásdra, hol pihenőt akartak tartani. Máthé Ödön főszolgabíró azonban neszét vette ennek, rögtön kocsiba ült s személyesen hívta meg a honvéd tisztikart az ünnepélyre. Rövid idő múlva már hangos lett az erdő tisztása a kardcsörgéstől s bizony nem látszott meg a nyalka tiszteken, amint könnyedén ropták a ropogós csárdást, hogy lárasztó gyaloglásból pihenni jöttek Sásdra. Este

gyönyörűen sikerült tűzijáték volt, melynek fénye csak fokozta a társaság jókedvét, mely a késő hajnali órákig együtt maradt.

— **(Segítség a gutaiaknak.)** Komárommegyében leégett a tavasszal *Guta* község. Most országos gyűjtéssel iparkodnak lakói nyomoruságán segíteni s ez iránt a város polgármesterét is megkereste a komárommegyei alispán. A ki tehát bármily adomány-nyal segíteni akar a gutaiakon, küldje azt a polgármesteri hivatalba, honnan majd átküldik a leégettek segítségéül Komárommegye alispánjához.

— **(Korcsmai verekedés.)** Vasárnap délután a rácvárosi Griffaton-féle korcsmában nagy verekedést vitt véghez egy *Pitó* József nevű ember. Összeverte a korcsma ablakait, székeket és asztalokat s mikor a korcsmáros, kit szintén meg akart verni, rendőröket hívott, a garázda ember azoknak is ellenszegült. Végre aztán lefűlelték és behozták a torony alá, hol megindították ellene az eljárást.

— **(Furfangos lókötők.)** Németi Vince jó módú bezedei gazdát sokan irigylik pompás lovaiért. A napokban két idegen érkezett a községbe. Betértek a korcsmába s odahivatták az irigyelt gazdát, hogy lovakat vásároljanak tőle. Borozgatva beszéltek a vásárról, miközben egyre nógatták Német Vincét, hogy igyék. Végre elváltak, hogy másnap megkötik az alkut. A gazdaember erősen feltette a lovat, azért éjjel maga hált az istállójában, nehogy valaki elvigye a drága állatait. Most is őrizte azokat. De mily nagy volt a meglepetése, mikor hajnalban azt látta, hogy két telivérje eltűnt. Az idegen lókötők éjjel fölkapta a paripára és elvagtattak rajtok.

— **(Agyonütötte a part.)** Egy szegény munkás családot megható szerencsétlenség ért a napokban. *Kiss* Máté János vasuti pályamunkás, csikós-tóttósi lakos a falu végén levő, közhasználatban álló homokhordó helyen, mely fölé az évek óta ott történő homokvájás miatt magas part emelkedik, homokhordással volt elfoglalva, midőn a meglazult földréteg hirtelen leszakadt és a szegény embert maga alá temetve, azt a szó szoros értelmében agyonütötte. Gyászba borult neje és három kiskorugyermeke siratja a családfőt és apát.

— **(A vakmerőség áldozata.)** Oktalan vakmerőségnek esett áldozatul Duna-földvárrott *Szavalovics* Vilmos 26 éves bádigos legény. Több társával ugyan meglehetősen ittas állapotban a Dunára mentek fürödni s noha uszni jól nem tudott, a földvári Duna legsebesebb részén nekivágott a víznek, hogy az ugynevezett »Krokodil« szigetét elérje. Bátorságát azonban életével fizette meg, mert az ár elragadta s mire segítség jött a hullámok eltemették. Holttestét 27-én fogták ki Duna-Földvárrott.

— **(Hazard játék.)** Tiltott hazard játék a huszonegyes, melyen szépségesen eluszott *Nász* Ádám izményi gazda 50 forintja. *Nász* uram ugyanis Váraljára ment, hogy lovat vegyen s le is foglalozta 5 frrtal *Vilmann* Henrik váraljai lakos szép szürkjét. Nyomban áldomásivásra mentek *Laufer* jakab bormérésébe, a hol hozzájok csatlakozott *Fink* Gáspár és *Fink* Henrik s ezekkel nemkevesebb, mint 14 liter bort fogyasztottak el. A *Fink* testvérek a berugott *Nászt* éjjeli 11 órakor elcsalták *Linde* Henrik korcsmájába és itt leültek vele huszonegyest játszani, melynek az lett a vége, hogy *Nász* elvesztette apénzét. Másnap, midőn kijózanodott, jelentést tett az esetről a csendőrségnek.

— **(Gyújtó villám.)** Nagy zivatar támadt a napokban *Szegzárd* fölött s egyik villámlás a másikat érte erős menydörgésektől kísérve. A villám lecsapott *Zarubay* Ferenc nyug. postamester Remetén levő présházába, mely a szakadó eső dacára teljesen leégett. Szerencse, hogy a tulajdonos fél órával előbb távozott fiával a présházából, mivel a villám őket is érthette volna. A présházon kívül 1 prés, 2 kád s több gazdasági eszköz is a

tűz martalékává lett. A kár 600 forint, mely azonban nagyrészen megtérül, mert a prés-ház 550 frtra volt biztosítva.

— **(A báró ur.)** Egy rongyos alak járta be a napokban Szegzárd várost, mindenütt alamizsnát kérve magának. Az elzülött alak báró rédgundföldi Rédgund Edgár, egy régi porosz nemesi család tönkrement, koldussá lett ivadéka, kinek ősei nem gondolták, hogy egyik tagjuk valaha kolduskenyeren tengődik.

— **(Eltűnt községi őrök.)** A paksi főszolgabíró közhirre teszi, hogy Pécsy Samuel Bölske község őrök lakhelyéről múlt hó 16-án ismeretlen helyre távozott s ez idő óta vissza nem tért. Felkéri tehát az összes rendőri hatóságokat, hogy nevezett hatóságuk területén nyomoztatni és feltalálása esetén hivatalát értesíteni sziveskedjenek. Személyleírása a következő: 54 éves, termete közép, erős, arca kerek, haja őszbevegyült, bajusza őszbevegyült, szakála borotvált, szeme szürkés, szemöldöke barna, orra, szája rendes, fogai hiányosak, különös ismertető jele nincs. Eltűnése idejében fekete nadrágot, hosszú kabátot, vörösbarna puha kalapot és cuggos cipőt viselt.

— **(Összeestek az utcán.)** 3-án délelőtt a Majláth-téren egy idősebb asszony a járdán hirtelen összeest s eszméletlenül terült el az aszfalton. A járó-kelők közül többen bevitték az asszonyt egy kapu alá, ahol élesztteni próbálták, mi azonban nem sikerült. Időközben megérkezett a városházáról a hordágy, melyen a beteget beszállították a kórházba, ahol rövid idő alatt magához tért. Özv. Fischer Jakabnének hívják az asszonyt, ki már évek óta szívbjában szenved s 3-án délelőtt is utolérte betegsége. Özv. Fischer Jakabné még a délelőtt folyamán elhagyta a kórházat. Egy Szokoli Katalin nevű öreg asszony pedig, ki azelőtt bejárónő volt, 3-án délben hazafelé ment a plébánia-utcán, a midőn is a nagy melegségtől elájult és eszméletlenül a földre esett. Ott feküdt addig, míg végre magához tért és lassu ballagással folytathatta útját.

— **(A békitő.)** Furcsa kis história történt — mint értesülünk — a napokban Somogyon. Kostyál Péter és Angyal József odaváló legények, kik már régóta ellenséges viszonyban állanak egymással, két külön asztalnál borozgattak, midőn a korcsmába lépett Német István, ki mindkét legénynek jóbarátja volt. Amint Német meglátta a két legényt külön-külön asztalnál iddógálni, odaszólt Kostyálnak:

— Haragszotok még fiuk?

Kostyál hallgatott, Angyal József azonban megszólalt:

— Én már nem haragszok. Ugy látszik, csak a Péternek folyik még az orra vére.

— No ha nem haragszol, béküljtek ki! — mondta Német, miközben megfogta Angyalnak a karját s kezdte a másik asztal felé vonszolni. Angyal azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem nyakon ütötte Németet, miből csakhamar általános verekedés támadt, mely közben a két legény úgy ellátta a baját a hivatlan békitőnek, hogy az a fölvételt orvosi látlelet szerint tizennégy napig gyógyuló sérülést szenvedett. A dolognak a bíróság előtt lesz folytatása.

— **(Az okos malac.)** Heider Janos szentkúti községi csordásnak van egy nyolc hónapos malaca. Ez a malac olyan okos és szelid, hogy elmegy az ember után bárhová. A csordás a mecsekhegyi erdő mellett legel-

tette csordáját, mikor az arra fát szedő asszonyok közül özv. Bruckner Antalné meglátta a szelid malacot és elcsalta magával haza, a Vilmos-utcában levő lakására. Ez még a múlt hónap 25-én történt s bár a csordás kerestette az okos malacot, sőt ki is doboltatta elvesztét a piacon, az asszony mégis magánál tartotta az okos malacot. A rendőség azonban 3-án nyitjára jött a dolognak s az okos malacot visszaadta gazdájának, az asszonyt pedig feljelentették a bíróságnál.

— **(Meglopott borfiu.)** Schiffer János borfiu a »Mátyás király«-ban. Szerdán éjjel, mikor aludni tért, volt neki nyolc forint és pár krajcarja, melyet a pénztárcájában a feje alá tett. Reggelre kelve azonban nem találta a pénzt, melyet a bugyellárisal együtt ellopott valami vakmerő tolvaj, a ki a nyitva levő ablakon át mászhatott a szobába, hol a borfiu és egy pincér aludt. Hogy a tolvaj ki volt, még eddig nem tudják; bár nagy a gyanú, hogy valami a viszonyokkal ismerős egyén követte el a lopást, annál is inkább, mert már nem ez az első eset, a mi a »Mátyás király« személyzetével történik. A tolvajt érelyesen nyomozza a rendőség.

— **(Megtébolyodott gazda.)** Átán a napokban Szedery József odaváló gazdálkodó éjnek idején kiugrott az ágyból, gyufát gyújtott s kiszaladt az udvarra, a hol a kútba akarta magát vetni. Felesége és fia azonban utána szaladtak s még elég jókor érkeztek, hogy a gazdát végzetes szándékának elkövetésében megakadályozzák. Mikor megfogták Szederyt, az minden áron ki akarta magát fia karjaiból szabadítani s egyre azt kiáltozta, hogy:

— Hagyjatok meghalni!

A szerencsétlen embert — kiről kisült, hogy hirtelen megtébolyodott — csak nehezen lehetett megfékezni. Egyelőre lakásán őrzik, míg a hatóság megteszi a szükséges intézkedéseket az elmebeteg embernek tébolydába szállítása iránt.

— **(Nagy szerencsétlenség a Dunán.)** Videck Róbert szobafestő feleségével és 3 gyermekével egy lélekvesztőn utazott a Dunán, a partonlevő városokban mindenütt megállapodott s így jutottak el múlt hó 27-én Paksra, a hol felhasználva a szép holdvilágos éjjet, egy órakor megindult Videck a családjával Bajára. A mint a foktői malmokhoz értek, beleütköztek Szabó János malmába s a 12 éves Klára és 7 éves Mártha leánya azonnal elmerültek. Ő, neje és 9 éves fia megmenekültek, de minden butoruk és ágyneműjük a Dunába veszett. A szerencsétlen családnak fölségítésére Foktőn szép összeget gyűjtöttek.

— **(Kémény-tűz.)** Baranya-Sellyén hétfőn kigyuladt Weigl Antal nagyvendéglős husfűstőlő kamrájának kéménye, melyben akkor is több tábla szalonna lógott. A tűz annál veszedelmesebb volt, minthogy a konyha egy fődél alatt van az istállóval s a szénapadlással. Szerencsére a tüzet idejében észrevették s a hamarosan kivonult tűzoltóság nyomban el is oltotta.

— **(Rendelet a tejcsarnokokról.)** Vaszary Gyula rendőrfőkapitány kedden rendeletet adott ki, melyben a tejcsarnokok tulajdonosait és a tejárusokat felhívja, hogy mivel a tüdővész bacillusai a tej révén igen könnyen terjednek, a kellő tiszta kezelésre

kiváló gondot fordítsanak a tejárusok s a tejcsarnokokban kellő mennyiségű friss viz tartásáról és a belügyminiszterileg is elrendelt köpöcsészek alkalmazásáról gondoskodjanak.

— **(Megszökött tanonc.)** A bonyhádi főszolgabíró értesítette a pécsi rendőrséget, hogy Kresz Béla tizennégy éves kereskedő tanonc, Bonyhádról a gazdájától megszökött. Kéri tehát a főszolgabírósa a szökevény tanonc körözését, a minek a rendőség eleget is fog tenni s ha esetleg Pécsen megtalálják a szökevény tanoncot, haza fogják kísérni a gazdájához.

— **(Meglőtt ember.)** Wunderlich Ferenc petőc-pusztai lakos ellen egy eddig még ismeretlen tettes merényletet követett el egyik közelmúlt éjszaka. Wunderlich ugyanis éjjel a kutyák ugatására kiment a háza udvarára, hogy megnézzze, nem jár-e ott valami tolvaj, mikor egyszerre csak egy lövés dördült el és őt vállán találta. Hogy ki volt a merénylő, azt még ma sem tudják: a meglőtt embernek egy Németh Imre nevű orfi lakosra van gyanuja, ezt azonban nem lehetett kihallgatni, mert ismeretlen helyre távozott. Most keresik.

— **(Gyujtogató gyermekek.)** Magocson egymás után két tüzeset is volt, melyet a szülői felügyelet nélkül maradt gyermekek okoztak. Első ízben Till János istállója gyuladt ki s itt a tüzet Rупli Lőrinc nyolc éves leánya okozta, ki az istállóban gyufát gyujtogatott s attól támadt a tűz. Második esetben Verner Vendelnek kertjében égett le egy kazal szalma. Ezt meg Dér József ötéves fia gyujtotta fel, szintén olyképen, hogy gyufát gyujtogatott a kazal mellett. A gondatlan szülők ellen megtették a feljelentést a bíróságnál.

— **(Megtámadott vasuti őr.)** Az okorághi határban Kasza Ferenc vasuti pályőr a minap hat kozár-pusztai parasztleány megtámadta s véresre verték volna, ha a pályőr idejekorán el nem menekül előlük. A dolog pedig úgy történt, hogy Német Zsigmond öt társával részeg állapotban ráment a pályárestre és azon törtettek végig. A pályőr figyelmeztette őket, hogy tiltott dolgot művelnek, mire a legények rárohantak és ha el nem fut előlük, elverték volna. A garázda legénye a megtámadott vasuti őr feljelentette a hatóságnál s most folyik ellenük a vizsgálat.

— **(Leányszöktetés.)** Egy hivatalos körözüvény, mely 1-én érkezett a vármegyére, furcsa dologról ad hírt. Valpón történt a napokban, hogy Gavriła Tódor odaváló szerb kertész leányát megkérte egy odaváló legény, Milusin Milos, ki gazdálkodó az apja birtokán. Dacára annak, hogy Milusin jó módu szülők gyermeke s elég jó hirneve van a faluban, az öreg Gavriła meztagadta tőle a leánya kezét, szóval kosarat adott a legénynek. Milusin úgy tett, mintha megnyugodnék az apai határozatban, titkon azonban összebeszél a leánynyal és három pajtásával, aztán éjnek idején megszöktették a leányt. Az öreg Gavriła csak másnap reggel vette észre, hogy leánya eltűnt s nyomban jelentést tett a dologról, mely jelentés folytán megindították a szökött szerelmek után a nyomozást s elrendelték országos köröztetésüket, mely azonban eddig nem vezetett eredményre.

— **(Petőfi-ünnep B.-Sellyén.)**

Mint tudósítónk írja, Baranya-Sellyén is megünnepelték a haza legnagyobb költője halálának ötvenedik évfordulóját. Az ünnepély a »Baranya-Sellyei Olvasókör« termeiben zajlott le. A Petőfi-ünnep diszközgyűléssel kezdődött, melyen az összes körtagok és azok feleségei is megjelentek. Bodonyi Nándor a kör elnökének indítványára a halhatatlan költő emléket nagy lelkesedéssel jegyzőkönyvbe iktatták. Az ünnepély további műsora Petőfi Sándor néhány költeményének elszavalásából állott, melyek mindegyikét a megjelent közönség óriási lelkesedéssel fogadta.

— **(Póru jár koldusasszony.)**

Koch Anna Mária-Szárzsd község szegénye kéregető körútjában Schaf Ádám ottani lakoshoz tért be alamizsnáért. Bizonyára az uralkodó hőségtől gyötört szegény asszonyon megessett a szíve a háziasszonynak, Wagner Magdolnának és egy pohár vízbe valami porfélélet tett, mivel hűsítő gyanánt a szegény asszonyt megkínálta. De Koch Anna (talán a lapokból értesült a zsebelyei méregkeverők most folyó pöréről?) méregnek hitte a neki kínált italt és nem fogadta el. A visszautasítás azonban annyira dühbe hozta Wagner Magdolnát, hogy a poharat a szegény asszony fejéhez vágta, ki az így okozott testi sértés miatt 20 napig volt kénytelen az ágyat őrizni. A bevádolt nő állítása szerint az általa készített ital ecetnek szódával való keverékéből állt, mit közönségesen pezsgőnek hívnak.

(Nagy gabonaégés.) Veszedelemes tűz támadt a mőzsi határban levő szérűkertekben. A pusztító lángok 268 csomó búzát, 11 kocsi szénát, 6 kocsi szalmát és 1 cseplőgépet tettek tönkre. A kar közel 2000 frtra tehető. A csendőri nyomozás kiderítette Bertalan István, Felkert József és Wallentin Károly okl. gépészek közbejöttével, hogy Potyondy István tolnai lakos gőzgéptulajdonos a gőzgépjéhez nem alkalmazott szakavatott gépészt, hanem — hogy olcsóbb legyen — Fát János tolnai lakatos-segédre bízta a cseplőgép vezetését, a ki szakértelem nélkül annyira fűtötte a kazánt, hogy ezáltal a gépnek egyik forcsőve kilyukadt, melyből a gőz a tűzszekrénybe ömlött és a tüzet a szekrényvel együtt felrobbantotta. A tűz ennek következtében lángba borította a sok gabonát. Nagy kárt szenvedtek: Vég István, Doszpod József, Kvan-duk János, Hegedüs István, Scheidler N. és Varga Mihály mőzsi gazdák. Miután a tűz vigyázatlanság következtében támadt, az eset bejelentetett a szegzárdi kir. ügyészségnek.

(Lázadó munkások.) Pellérdén lázadás ütött ki az aratómunkások között a Brázay-féle birtokon. Az aratók ugyanis nem haladtak úgy a munkával, a hogy kellett volna s a lábon álló gabona a késedelem miatt már veszélynek volt kitéve. Brázay Kálmán erre nem tehetett mást, mint hogy más aratókat hozatott, azokat állította hétfőn a munkába s a régi aratókkal a már learatott 700 hold terület munkája fejében pénzben akart leszámolni. Az aratók azonban ebbe nem egyeztek bele s fellázadtak, úgy, hogy csendőri karhatalmat kellett hétfőn délelőtt kirendelni ellenük. Vaniss Sándor, járási főszolgabíró hétfőn délután kiutazott Pellérdre, hogy a lázadó munkások között rendet csináljon.

(Megtámadott rendőr.) 30-án éjjel a szigeti-országuton egy 12 főből álló kompánia vonult végig nagy énekelve. Mikor a posztos rendőr csendre intette őket, körülveték és meg akarták verni. Különösen valami Ranga József nevű napszámos kiabálta, hogy ő tudja, mi a rend, mert ő rendőr és csendőr is volt s neki egy rendőr nem parancsol. De parancsolt kettő, mert egy másik rendőr társa segítségére sietett, mire a hős kompánia megugrott. De Rangát lefűlelték és bevitték a torony alá, hol most folyik ellene a vizsgálat.

(Lövöldöző leány.) Horváth Borbála helyesfai illetőségű, jelenleg 20 éves. Pécsre kerülve, egy ezredorvoshoz állt szolgálatba s ott szerelmi viszonyt szőtt Varga, helyesebben Vadász János tiszti szolgálival, a ki Marcaliba való. A viszony olyan benső lett köztük, hogy házasságról gondolkodtak; a leány szülei is beleegyeztek a házasságba s a leány már keresztlevelét is elhozatta, hogy kéznél legyen, ha kell. A leánynek azonban még egy évet kell a katonaságnál szolgálnia s erre az időre el kellett halasztani a házasságot. Horváth Borbála azonban olyan biztosra vette ezt, hogy ott hagyta a szolgálatot és elment a fiu szüleihez. Azok maguk is szegények lévén, nem sokáig látták jó szemmel a minden munka nélkül náluk lakó leányt s elküldték, hogy keressen valahol magának szolgálatot. A leány ekkor elment Zalamegyében Pali-pusztára s ott egy állatorvoshoz állt szolgálatba. De nem sokáig bírta ki ott sem; gyötörni kezdte a féltékenység, hogy kedvese hűtlen lesz hozzá s ezért visszajött Pécsre. Itt tényleg tapasztalta, hogy a leány elhidegült irányában s ezért határozta el, hogy megöli. Hétfőn revolvert kerített magának s kereste a leányt az ezredorvoséknál. Ott megmondták neki, hogy a leány kint van a piacon bevasárlás végett. Nosza utána ment és mikor találkozott vele s látta, hogy kedvese nem jó szívvvel van hozzá, elővette a revolvert és így szólt:

— Nézd mi lesz ennek a vége!

A privátdiner erre, a helyett, hogy kicsavarta volna a leány kezéből a fegyvert, futásra fogta a dolgot. Horváth Borbála ekkor utána lőtt háromszor egymásután. De egyik lövés sem talált s a negyedik lövéssel magát lötte meg az elkeseredett leány, ki ha felgyógyul, a bíróság emberölési kísérletért fogja kérdőre vonni. Vadász János pedig most kaszárnya-áristomban van, mert megfutamodott egy fehérség előtt, holott a katonánál első a bátorság, még ha privátdiner is az!

— **(Kutya helyett — embert.)**

Könnyen végzetessé válható baleset történt a napokban Gyulán. Mészáros István erdőkerülő az erdőben tett körútja közben meglátott egy nyakszijnélküli kóbor kutyát, melyre — annak gyanus kinézése miatt — revolverével rálőtt. A kutya ugyan elszaladt, de a következő pillanatban emberi jajveszékés hangja hallatszott. Az erdőőr a helyszínére sietett s ott találta Veigler János favágót a földön kuporogva. A revolver-golyó ugyanis a favágó lábikráját horzsolta. Veigler lábán csizma volt, melynek szájában a golyó megakadt. A favágónak kisebb mérvű horzsoláson és a nagy ijedségen kívül más baja nem történt. Dacára annak, hogy a szerencsés kimenetelű balesetet kétségtelenül véletlenség okozta, az erdőkerülő ellen megindították a vizsgálatot.

— **(A német meg a magyar.)**

Régi dolog, hogy két dudás nem fér meg egy csárdában, de ennél még régebb igazság, hogy ha egy német, meg egy magyar ember kerül össze a korcsmában, alighanem nemzetiségi kérdés támad köztük. Így történt ez a napokban Pellérdén is, a hol Gyuris Antal meg Seher Nepomuki János véletlenül összekerültek a korcsmában. Eleinte tudomást sem vettek egymásról, később azonban a német emberben ficánkodni kezdett a szesz, mi arra

készítette, hogy belekössön Gyurisba, nagyhetykén mondván a korcsmárosnak:

— Sie! Gebens den ungarischen Betyären noch ein Litter Wein!

A korcsmáros szót fogadva, vitt is egy liter bort Gyurisnak, ki valószínűleg csak azt várta, hogy a bor odaérjen, mert a következő pillanatban úgy vágta az üveget a német felé, hogy ezer darabra tört a faon, a bor meg végig locsolta Seher tetőtől talpig. Persze a dolog nem maradt annyiban, mert a két ember csakhamar birokra kelt, minek az lett a vége, hogy Gyuris Antal kidobta Seher a korcsmából, miközben az oly szerencsétlenül talált kibukni, hogy bal keze csuklóban kificamodott. Az inparlamentáris módon elintézett nemzetiségi kérdésnek a bíróság előtt lesz folytatása.

(Vérengző aratók.) Ilyen címen megemlékeztünk már arról a véres esetről, mely a szentlőrinci Tarcsa-pusztán történt, hol hat arató összeveszett és a véres verekedés közben egyet halálra sebeztek. Mint most a vizsgálat kiderítette, az aratók mind vasmezei illetőségűek voltak s a megölt aratót *Lancsek* Jánosnak hívták. A ki leszúrta a verekedés hevében egy késsel, azt *Zrinszky* Jánosnak hívják s most vizsgálati fogságban van a szentlőrinci járásbírósg bírtonében. Tettét azonban tagadja és azt állítja, hogy ő csak kézzel ütött Lancsekre s azt a többiek közül szúrta le valamelyik. De hogy ki, azt ő sem tudja, sem a többi aratók, a kik épen ő rá vallanak, hogy ő volt a tettes s így őt is fogja a bíróság kérdőre vonni a gyilkosságért.

(A megtaláló büne.) Bátor Katalin, bakócai lakosnő, egy pár cipőt vásárolt a minap, melyet hazamenet szerencsésen el is vett a kosarából. Hiába kereste aztán, mikor kárát észrevette, az elveszett cipőket nem találta meg. Másnap azonban meglátta azokat *Császár* Róza, tormási lakosnő lábán s feljelentette a megtalálót a hatóságnál. A cipők így visszakerültek hozzá; Császár Rózát pedig feljelentették a bíróságnak.

(Turisták Pécsen.) Négy fiatal diákember érkezett 1-én délután 4 órakor gyalogszerrel Pécsre, kik Bajáról hétfőn este kilenc órakor indultak el. A turisták *Scheibner* Aladár kereskedelmi iskolai, *Melles* Nándor gimnáziumi VI. oszt., *Melles* Sándor gimnáziumi VII. oszt. és *Malkovics* András gimnáziumi V. oszt. tanuló. A turista diákok — hazulról hozott ajánlat folytán — kedden Littke József pezsgőgyáros vendégei voltak. Szerdán reggel indultak Balaton-Füredre, onnan Szekesfehérváron át Budapestre s két napi tartózkodás után a fővárosból haza mennek ugyancsak gyalog. Az ifju turisták dacára a hétfő este óta megtett hosszú utnak, legjobb kondícióban, a fáradság vagy kimerültség legcsekélyebb jele nélkül érkeztek Pécsre.

(Gyorsaság nem boszorkányság.) Varga Antal német-üröggi lakos pincéjében a pécsi járási szolgabírósg még februárban többrendbeli borkészletet foglalt le s ebből nyolc mintát küldött fel a budapesti állandó borvizsgáló bizottsághoz. Ezeket a mintákat, melyek Varga Antal állítása szerint Engel József fia pécsi borkereskedő cég által neki szállított borkból vétettek, a budapesti borvizsgáló bizottság április 25-iki ülésében vizsgálat alá vette s azokat viz felhasználásával készi-

tett mesterséges boroknak jelentette ki, a melyek konyhasóval denaturálандók; megállapította egytuttal a bizottság, hogy a lefoglalt boroknak a törvény szerint megtérítendő értéke literenkint 16 krt tesz. Több mint egy negyed év telt el azóta s az említett szakértői véleménynek megfelelő ítélet még mindig késik az éji homályban, pedig a közmondás azt tartja, hogy a gyorsaság nem boszorkányság s a büntetésnek, ha hatékony akar lenni, nem szabad ólomlábakon járni.

Művészet, irodalom.

○ **E. Kovács Gyula.** E. Kovács Gyula, a legjobb magyar drámai színész, ki a tavalyi szezomban Pécsen is vendégszerepelt, szerdán este Segesvárott meghalt. A nagy színész a Petőfi-ünnepen Jókai »Apotheosis«-át szavalta s még az ünnepen rosszul lett s a Petőfi-örházban szerdán este meg is halt. E. Kovács Gyula Gebén született 1839. február 14-én. Iskoláit Szatmáron és Debrecenben végezte. Itt volt először színházban és a látott darab oly mély hatással volt reá, hogy rögtön elhatározta, hogy színészsé lesz. Szülőinek mit sem szólva, megszökött a kollegiumból és Láng Boldi társulatához állott be, a hol 1856. aug. 17-én eljátszotta első szerepét a Pálfordulásban. De nem volt maradása Debrecenben; már egy hónap múlva Fejér Károly társulatával bejárta Máté-Szalkát, Ungvárt, Munkácsot, Beregszászt és egyéb vidéki városokat, mindenütt inséggel és nyomorral küzködve. 1862-ben Egressy Gábor és Felekiné közbenjárására felvették a budapesti nemzeti színházhoz mint drámai segédszínészt s itt ugy a közönség, mint a kritika elismeréssel fogadta. De 1865-ben innét is eltávozott és Kolozsvárra ment, 1872-ben az ottani színház művezetőjévé nevezték ki. Hasonló lelkesedéssel és buzgalommal lépett föl mint költő is. 1862-ben a »Hölgyfutár«-ban jelent meg az első költeménye. 1869-ben adta ki költeményeiből az első kötetet. Ujabb gyűjteményt 1892-ben bocsátott ki. Versei sok elismeréssel találkoztak s a Petőfi-Társaság és az Erdélyi Irodalmi Társaság tagjává választotta.

○ **Blaža Sárka** a mult héten két népszinműben játszott Balatonfüreden, *Somogyi Károly* társulatánál. A *vörös sapkában* és a *Próbaházasságban* lépett föl s a közönség mindkét alkalommal megtöltötte az egyébkor ürességtől tátongó arénát. Sikere nagy volt és meglepő. Eddig kevés kivétellel operettben játszott Pesten kisegítőként s úgy tetszett, hogy e szerepekben nem volt helyén. E két szerepe meggyőzött róla, hogy valódi hivatása nem is az operette, hanem a népszinmű, ugyanaz a hanyatló műfaj, melybe anyjának ragyogó művészete lehelt éltet. Egyszerű és szívből beszél, egyszerű és szépen, érzéssel és izléssel énekel: a közönség el volt ragadtatva tőle, hozzáértők gratuláltak helyes utjának felfedezéséhez. Remélhető, hogy ugyane szerepekben és mindazokban, melyeket a nagy Blaža Lujza már nem játszik, a tél folyamán Budapesten is fel fog lépni.

○ **A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről** szóló 1894. évi XII. t.-c. végrehajtásának megkönnyítésére igen hasznos munkát végzett *Lekky István* földmivelésügyi miniszteri titkár, a baranyamegyei gazdasági egyesület volt kormánybiztosa, a ki ezen törvényre vonatkozó összes magyarító miniszteri rendeleteket, a kir. kuria és a kir. közigazgatási bíróságnak, valamint a földmivelésügyi m. kir. miniszternek elvi jelentőségű határozatait, ugyszintén a minisztertanácsnak hatásköri össze-

ütközési esetekben hozott határozatait összegyűjtve közreadta. Gyűjteményében a határozatoknak nemcsak az elvi kijelentéseit közli, hanem a határozatokat egész terjedelmükben adja. A gyűjteményt *Miklós Ödön* orsz. képviselő, volt földmivelésügyi államtitkár előszava nyitja meg. A belügyminiszter megengedte, hogy e könyvet a községek a költségvetés terhére beszerezhessék. A 26 ives munka az Athenaeum részvénytársaság könyvnyomdájában nyomtatott.

Törvénykezés.

§ **Csak egy ing miatt.** Hirth Béla pécsi lakos ügynök összeveszett a feleségével, minek következtében válni készült. Elkéseredett állapotában neki látott »az anyagi részt« elintézni s a ruháit kezdte eladogatni. Eme szándékában került ki valamelyik Kossuth-utcai ószereshez, ahol éppen Németh Imre orfűi lakos is időzött, ki meglátva az eladásra kínált holmit, ajánlkozott, hogy ő is vesz a ruhákból és fehérművekből, azonban nézegetés és »próbálgatás« közben egy inget elszakított, a miért Hirth Béla nyakon ütötte. Németh erre rendőrt hivatott s nemsokára meg is jelent Éva József rendőr az ószeresnél s bekísérte Hirth Bélát a torony alá. A megijedt ügynök azonban útközben elkövette azt az ügytelenséget, hogy egy koronát csúsztatott a rendőr markába, hogy szabadon ereszsze. Éva József persze nem reagált, hanem szépen bevitte az ügynököt a torony alá s megvesztegetés címén megtette ellene a feljelentést. Így került 4-én délelőtt Hirth Béla a pécsi kir. törvényszék elé, mely az ügynököt a megvesztegetés vádjá alól felmentette, a Németh Imre ellen elkövetett könnyű testi sértés vétségében azonban bűnösnek mondotta ki és öt forint fő-, valamint két forint mellékbüntetésre ítélte, mely behajthatlanság esetén 1—1 napi elzárásra változtatandó át. Hirth Béla megnyugodott az ítéletben, mely ellen a kir. ügyész felebbezést jelentett be.

§ **Egy kutya miatt.** Vannak emberek, kik egyéb jó dolog hiányában abban találnak élvezetet, hogy kutyát tartanak, melyek azonban az ő szokásos játék kedvükben ide-oda ugrándoznak és nem ritkán galibát is okoznak az utcán. Így történt ez mult hó 8-ikán is, midőn Gerber János pécsi lakos eléggé megtermett vizslájával a szigeti külvárosban sétált, ahol a hadapródiskola körül a kutya hirtelen megtámadta az arra jövő Kurz János kőművesegédet, kinek a nadrágját elszakította. A megtámadott kőműves legény méltó felháborodásában oldalba rugta a kutyát, melynek gazdája gazembernek, zsványnak szidta össze Kurzot, ki a maga részéről nem folytatta a veszekedést, hanem becsületsértés miatt panaszt emelt a pécsi kir. járásbírósnál Gerber János ellen, kit a bíróság a napokban tizenöt forint pénzbírságra s a kutya által okozott hat forintnyi kár megtérítésére ítélte. Az ítéletben mindkét fél megnyugodott.

§ **Adler Sándor büntetése.** 2-án hirdette ki a kir. törvényszék a kir. ítélőtábla ítéletét Adler Sándor bűnügyében. A kir. tábla Adler Sándort *harminchégy* rendbeli okirathamisítás, több rendbeli sikkasztás és család büntetéként elkövetésében mondotta ki bűnösnek s a kir. törvényszék ítéletét — mely szerint Adler Sándor *öt évi fegyházra* ítéltetett — átváltoztatta *nyolc évi fegyházra*, a melybe a vizsgálati fogságból *két év és nyolc hónapot* betudott. Adler Sándor felebbezett az

ítélet ellen, melyet már a napokban terjesztenek fel a kir. Curiahoz.

§ **A mulatság vége.** Mult év június hó 4-én éjjel történt a Mohács melletti Pó szigeten, hogy az ottani korcsmában egy vidám kompánia a legjobb hangulatban mulatott. Éjféltre járt az idő, mikor a kompánia egyik tagja Bojdos Péter erdővéd haza akart menni, s a Dunán álló csolnakja felé tartott. A társai azonban nem akarták engedni s ketten közülök, König Ferenc és König István utána szaladtak s közös erővel visszavitték Bojdos Pétert a korcsmába, ki e miatt annyira megharagudott, hogy König Ferencet arcul ütötte. Erre általános verekedés támadt, melynek Bojdos Péter lett az áldozata, ki négy fejszéből vérezve maradt a verekedés színhelyén. Miután többen voltak a verekedők, a megvert erdővéd nem tudta, hogy ki ütött rá s azért König Ferenc és König István ellen emelt panaszt, mint akik szintén ütötték és okozói voltak a verekedésnek. A megtartott végtárgyalás folyamán beigazolást nem nyert König István tagadásával szemben az, hogy ő is ütötte Bojdos Pétert, a kir. törvényszék König Istvánt, ki jelenleg Plettauban katona, a vád és következményei alól felmentette, König Ferencet azonban saját beismerése és a tanúk vallomása alapján a súlyos testi sértés vétségében bűnösnek mondotta ki és egy havi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen ugy König Ferenc, mint a kir. ügyész is felebbeztek.

Közgazdaság.

□ **Az idei gyümölcsstermés.** A földmivelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint idei gyümölcsstermésünk általában csak közepes. Vannak ugyan az ország keleti és délkeleti részén vidékek, ahol bő alma- és szilvatermés van, de van számos oly vidék is, ahol a termésből alig marad a fán valami. A rendetlen tavaszi és nyári időjárás az egész kontinensen nagy kárt tett a bő termést ígérő gyümölcsösökben. Angliának rossz gyümölcsstermése lesz; Belgium, Svájc és Franciaország közepes termésre számíthat. Németországban oly gyenge lesz az almatermés, hogy több ezer vagon alma bevitelére lesz szükség. Ausztriában a termés szintén alig közepes. Amerikából is azt jelentik Stuttgartba, hogy csak féltermésre lehet számítani. Így tehát azok a magyar gazdák, akiknek jó termésük volt, a gyümölcsöt elég jól értékesíthetik majd. Már is több württembergi és svájci nagyobb exporteur tudakozódott az országos gyümölcsstermi biztosnál alma után és Darányi miniszter intézkedett, hogy az egyes vidékek nagyobb készleteit mielőbb bejelentsék. A szőlő- és diótermés majdnem mindenütt kielégítő.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1899. évi augusztus hó 5. napján tartott netivásán.

Az árak métermázsanként számíttatnak.

Buza uj 7:50—7:80; ó 7:60—7:80; kétszeres ó 6:—6:20; rozs — ó 5:50—5:80.; uj 5:46—5:60; árpa ó 4:60—5.; — tavaszi 5:60—6:20; — zab tavaszi 5:10—5:30; uj —.; búkköny —.; kukorica ó 5:10—5:20; széna 1:50—1:80; szalma 1.—1:20; zsup 1:80.—2.

Kinátat: közép, mintegy 250 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.